

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị tùy bút:
Mùa Thu Trong Thơ Và Nhạc của **Huỳnh Công Ân**. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời. **Trân trọng**.



MÙA THU TRONG THƠ VÀ NHẠC

Mùa Thu đến với lá vàng rơi, không khí lạnh lạnh, cảnh vật mờ màng, lãng mạn đã khiến cho văn nhân, thi sĩ và nhạc sĩ xúc cảnh, sinh tình đã cho ra đời những tuyệt tác. Trong bài này xin chỉ nói đến thơ và nhạc về mùa Thu.

Lưu Trọng Lưu (1912-1981) với bài thơ Tiếng Thu trong dòng thơ mới tiền chiến năm 1939 đã khiến lòng chúng ta thổn thức, rạo rức đón chào nàng Thu đến với chúng ta:

*“Em không nghe mùa Thu
dưới trăng mờ thổn thức?
Em không nghe rạo rức,
hình ảnh kẻ chinh phu
trong lòng người cô phụ?
Em không nghe rìng thu
lá thu kêu xào xạc,
con nai vàng ngơ ngác
đạp trên lá vàng khô?”*

Song song với dòng thơ mới trong dòng nhạc tiền chiến chúng ta có nhạc sĩ tài hoa nhưng tiếc thay yếu mệnh Đặng Thế Phong (1918-1942) sáng tác bản nhạc GIỌT MƯA THU (1942):

*“Ngoài hiên giọt mưa thu thánh thót rơi
Trời lắng u buồn mây hắt hiu ngừng trôi
Nghe gió thoảng mơ hồ trong mưa thu
Ai khóc ai than hờ! “*

Lời ca và âm điệu nghe u buồn như báo hiệu một cuộc đời ngắn ngủi của một nghệ sĩ còn rất trẻ.

Cũng tài hoa mệnh yếu như nhạc sĩ Đặng Thế Phong, nhà thơ Hàn Mặc Tử (1912-1940) lặn đạn về tình yêu, nhìn trăng đẹp mùa Thu thấy hạnh phúc của người ta mà chạnh lòng nghĩ đến bất hạnh của mình đã viết bài TÌNH THU:

***“Đêm ấy trăng thu vui vẻ lạ!
Người ta cười nói đến nhân duyên
Sao ta không dám nhìn nhau rõ
Gặp gỡ bên đường cũng thản nhiên?”***

Cũng dòng nhạc lãng mạn tiền chiến, nhạc sĩ Đoàn Chuẩn (1924-2001) với bài THU QUYẾN RŨ cho chúng ta thấy ông là một nghệ sĩ vừa tài hoa vừa đào hoa:

***“Anh mong chờ mùa Thu
Trời đất kia ngả màu xanh lơ
Đàn bướm kia đùa vui trên muôn hoa
Bên những bông hồng đẹp xinh.”***

Nhà thơ Nguyễn Khuyên (1835-1909) dù với những lời thơ chân phương cũng khiến chúng ta thả hồn theo khung cảnh êm đềm, nhàn nhã của một người đi câu vào mùa thu qua bài THU ĐIỀU:

***“Ao thu lạnh lẽo nước trong veo
Một chiếc thuyền câu bé tẻo teo
Sóng biếc theo làn hơi gợn tí,
Lá vàng trước gió khẽ đưa vèo.”***

Làng nhạc miền Nam trước 1975 cũng có những kiệt tác nói về mùa thu, như bài THU CA của nhạc sĩ Phạm Mạnh Cương (1933-Nay). Lời ca trong bài này lại ứng nghiệm với duyên tình đứt đoạn của ông sau này với hoa khôi trường Đồng-Khánh ngày xưa:

***“Nhớ ai chiều thu
Nhìn bao lá úa rơi đầy lối
Nhẹ rung tà áo***

Làn môi cười thắm tựa cánh hoa đào”

Thi sĩ Nguyễn Bính (1918-1966) trên bước đường lưu lạc, Thu về chợt nhớ đến quê nhà qua bài thơ BẮT GẶP MÙA THU:

*“Sương phủ lưng đồi rặng núi xa
Thương ôi! Lữ khách nhớ quê nhà
Mấy Thu mưa gió ngoài thiên hạ
Vườn cũ còn chẳng cúc nở hoa?”*

Nhạc sĩ Lam Phương (1937-2020) khi tình yêu đã mất, Thu về đem lại nỗi sầu tiếc nhớ nên đã viết bài THU SẦU:

*“Mùa Thu thưa nắng gió mang niềm nhớ
Trời chiều man mác buồn nát con tim
Lệ tình dẫm ướt tà áo trinh nguyên
Kỷ niệm êm đềm còn in trên giấy.”*

Nhà thơ Huy Cận (1919-2005) những ngày ở trên rừng núi, nỗi buồn hiu quạnh khiến ông viết bài THU RỪNG

*“Sầu thu lên vút, song song
Với cây hiu quạnh, với lòng quạnh hiu.
Non xanh ngây cả buồn chiều,
Nhân gian e cũng tiêu điều dưới kia.”*

Mùa Thu đến với nhạc sĩ Ngô Thụy Miên (1948-) đem theo tình yêu ông từng mơ ước qua bài MÙA THU CHO EM:

*“Em có nghe mùa Thu mưa giăng lá đổ
Em có nghe nai vàng hát khúc yêu đương*

*Và em có nghe khi mùa Thu tới
Mang ái ân mang tình yêu tới
Em có nghe nghe hồn thu nói mình yêu nhau nhé.”*

Nhà thơ trẻ Nguyễn Tất Nhiên (1952-1992) vì gió thu thổi lá trúc đào vào sân nhà người đẹp nên ông biết yêu sớm nhưng không biết làm sao tỏ tình do đó ông đã thất tình khi người yêu đi lấy chồng. Tâm sự của ông được diễn tả trong bài thơ TRÚC ĐÀO:

*“Chiều xưa có ngọn trúc đào
Mùa Thu lá rụng bay vào sân em
Mùa Thu lá rụng êm đêm
Như cô với cậu cười duyên dại khờ
Bởi vì hai đứa ngây thơ.
Tình tôi dạo ấy là... ngỡ ngẩn nhìn.”*

Cuối cùng với nhạc sĩ Phạm Duy (1921-2013) mùa Thu qua đi đem theo tình yêu chết như trong bài MÙA THU CHẾT của ông:

*“Ta ngắt đi một cụm hoa thạch thảo
Em nhớ cho mùa Thu đã chết rồi
Mùa Thu đã chết em nhớ cho
Mùa Thu đã chết em nhớ cho
Mùa Thu đã chết đã chết rồi”*

(Montréal đầu Thu 2023)
Huỳnh Công Ân